

Notitie Biodiversiteit Kievitsmeent II

Bestaande gebied

Op dit moment is het gebied voor Kievitsmeent II een combinatie van een agrarisch en bedrijvigheid. De ontginningsrichting van het landschap is nog zichtbaar in de richtingen van de groen- en waterstructuur in en rondom het plangebied. In het noordelijke deel aan de weg Kievitsmeent is dat in noord-zuidrichting. In het zuidelijke deel hebben de kavels een oost-westrichting. De watergangen worden op enkele plekken begeleid door bomenrijen, die de landschappelijke structuur benadrukken. Aan de oostzijde is een houtsingel met daarnaast een watergang gelegen als afscheiding tussen het bestaande bedrijventerrein Kievitsmeent I en het plangebied (Kievitsmeent II). Het mestverwerkingsbedrijf is landschappelijk ingepast met opgaande beplanting. Bij het bedrijf Heko is aan de oostzijde recent een landschapsstrook aangelegd. De overige bedrijven zijn niet landschappelijk ingepast. Wel zijn de verschillende woonhuizen voorzien van erfbeplanting.

Onderzoeken

In de voorbereiding op de ontwikkeling van Kievitsmeent II zijn de volgende onderzoeken en rapportages opgeleverd

1. Quicksan Kievitsmeent en Kade in de Klomp, Ede, Mulder, J. (2022)
2. Nader onderzoek naar steenuil en huismus Kievitsmeent en Kade in de Klomp, Ede. Mulder, J. (2022)
3. Ecologisch veldonderzoek Kievitsmeent te Ede, Van den Hoven, J. (2021)
4. Ecologische onderbouwing, uitbreiding bedrijventerrein Kivietsmeent, Teus' Advies (2023)
5. Nader ecologisch onderzoek naar kleine marterachtigen, uitbreiding bedrijventerrein Kivietsmeent – Ede, Cozijnsen (2023)
6. Verkennend onderzoek naar beschermde flora en fauna Ede, Cozijnsen (2023)

In de ecologische onderbouwing (4) zijn de drie eerste onderzoeken gebundeld samengevat en van een overal toelichting voorzien. Uit deze onderzoeken blijkt dat er verblijfplaatsen zijn van huismussen zijn in het plangebied. Zowel rond de te slopen panden aan de Kivietsmeent als rond de woningen aan de Kade. Voor de te slopen panden is daarom een ontheffing WNB aangevraagd.

Verder zijn er spreeuwen aangetroffen in het gebied.

Het gebied is door vleermuizen maar heel beperkt in gebruikt. Er zijn geen verblijfplaatsen. Wel zijn er overvliegende dieren waargenomen.

Door de gemeente Ede zijn twee oudere onderzoeken flora en fauna naar de boerderij langs de N224 verstrekt. Dit betreft:

7. Quicksan flora en fauna 2018 inclusief veldonderzoek, Rijksweg 31 te Ede, Econsultancy (2018)
8. Rapportage quickscan flora en fauna, Rijksweg 31 te Ede, Econsultancy (2019)

Op basis van deze onderzoeken heeft een nader onderzoek naar marterachtigen (nr 5) plaatsgevonden met behulp van een camera. Er zijn geen marterachtigen op de camera waargenomen. Wel diverse andere dieren, zoals diverse katten, een rat, een egel maar ook verschillende vogels. Het gebied is dus geen leefgebied voor marterachtigen, en hier zijn geen extra maatregelen voor nodig.

Versterken aanwezige flora & fauna

Rond de woningen aan de Kade is een mussenpopulatie aanwezig. Door de realisatie van een groene buffer achter deze woningen in de vorm van een grondwal met bomen en struiken, wordt dit voor de huismus een interessanter gebied. De huismus leeft om en nabij woningen en schuren. En verblijft daar graag in struikgewas of hagen.

Als graslandvogel zal de spreeuw naar de verwachting de rond de nieuwe woningen, met vlak land er tegenover, nieuwe verblijfplaatsen kunnen vinden. Door het ophangen van nestkasten voor diverse vogelsoorten aan panden, bij groenstructuren en de boerderij worden vogels actief gefaciliteerd om in het gebied te komen.

Met de vleermuizen houden we rekening bij het ontwerp van het bedrijventerrein en bijvoorbeeld de verlichting die wordt toegepast. In het ontwerp zijn diverse lijnvormige elementen met bomen opgenomen, die mogelijke vliegroutes voor de vleermuizen kunnen worden.

Met name rondom de boerderij gaan we de mogelijkheden aangrijpen om flora & fauna te versterken. De bestaande bouw van de woning en de schuren blijven bestaan en krijgen een nieuwe bestemming. Hier passen zaken als nestkasten, hagen en een vogelbosje.

Groen en Blauw

Klimaatadaptatie en het bevorderen van de biodiversiteit staan mede aan de basis van het ontwerp van Kievitsmeent II. Door het creëren van een robuuste groene blauw zone in het plan. Het behouden van een grote groenstructuur aan de oostzijde van het plan en maken van een aantal groenstructuren om het plangebied. Deze structuren staan in verbinding met de groen-blauwe zoom aan de buitenzijde en het bedrijventerrein Kievitsmeent I. Ze zijn daarom extra waardevol voor flora en fauna.

In de keuze van de opzet van het bedrijventerrein zien we dat vanuit elk toe te voegen bedrijf er wel één zijde is waar men grenst of uitkijkt op een groene of groenblauwe zone. Zo wordt het niet alleen een bedrijventerrein met groen maar zal het groen ook beleefd worden vanuit de bedrijven, werknemers en bezoekers.

Op het bedrijventerrein komen meerdere brede waterpartijen die dubbele functies zullen krijgen. Enerzijds zal het regenwater van zowel de gebouwen als het openbaar gebied wordt afgekoppeld en afgevoerd naar deze waterpartijen. Deze waterpartijen staan in verbinding met de watergang in het zuiden, langs de spoorlijn. Ook het oppervlaktewater van de verharding op de bedrijfskavels wordt, na een 'first flush' opgevangen en afgevoerd naar het oppervlaktewater. Hier kan al een deel van het hemelwater infiltreren. Daarnaast worden de waterpartijen een ecologisch interessante natte natuurzone voor zowel vissen als amfibieën als (water)vogels. – toevoegen oevers zuidelijke deel -Vooral de waterpartij in het zuidwesten van het plangebied heeft de potentie om dieren aan te trekken. De capaciteit is berekend op extreme naturomstandigheden.

Waar mogelijk worden groene daken (zoals sedum) toegepast in het plan, zoals opgenomen in het beeldkwaliteitsplan. Een groen dak zorgt enerzijds dat er meer buffervermogen ontstaat. Daarbij helpt een groen dak tegen de hittestress. De temperatuur in een gebouw onder een groen dak is aantoonbaar lager in de zomer. Verder zal het insecten aantrekken. En daarbij leveren eventueel zonnepanelen op een groen dak aantoonbaar een hoger rendement.

Het bedrijventerrein van Kievitsmeent II kenmarkt zich hoofdzakelijk door circulariteit, ook in de bouw van de bedrijfsopstallen. Dit betekent onder meer dat sommige bedrijfshallen nu elders al bestaan. Deze worden dus verplaatst en hergebruikt op het nieuwe industrieterrein. Hierdoor zullen deze niet altijd de mogelijkheid hebben om een groen dak toe te passen. In prioriteiten zal circulariteit de voorrang krijgen.

Programma biodiversiteit

In 2019 is door het college het Programma Biodiversiteit vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat elke ruimtelijke ontwikkeling een bijdrage moet leveren aan de versterking van de biodiversiteit. In de gemeente Ede wordt gewerkt met een puntensysteem voor natuurinclusief bouwen. Zie <https://www.ede-natuurlijk.nl/natuurinclusief>. Het project zal voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn binnen dit puntensysteem. Het aantal punten dat behaald moet worden is afhankelijk van de investeringssom van het project. De maatregelen die genomen moeten worden, zijn beschreven in een maatregelencatalogus waaruit een keuze wordt gemaakt.

Voor het project geldt dat in ieder geval dat de bebouwing geschikt moet worden voor huismussen. Een overweging is ook om een aantal vleermuizenkasten te plaatsen, ook al zijn er op dit moment geen verblijfplaatsen voor vleermuizen in het gebied. Voor de overige te behalen punten wordt gebruik gemaakt van de maatregelencatalogus. Groene daken, en mogelijk ook groene gevels zijn waardevolle maatregelen voor dit gebied. De te treffen maatregelen zullen op het, te maken, inrichtingsplan zichtbaar zijn, zodat deze ook controleerbaar en handhaafbaar zijn.

De bestaande landschappelijke structuur is bepalend geweest voor de groene waterstructuur. In het noordelijk deel van het plan volgt een bomenrij de bestaande landschappelijke structuur, die hier gecombineerd wordt met een waterpartij.

Meer richting het zuiden maakt de groene ruimte een knik naar het oosten om zo op een logische manier aan te sluiten op de groenzone langs de Radonstraat. Hier wordt het profiel van de Radonstraat doorgezet. Het groen en het water is vanaf de weg goed bereikbaar. Er is voldoende maat aanwezig om ook aan de andere zijde van de waterpartij een onderhoud-pad aan te leggen. Zo is het onderhoud voor de toekomst op een goede wijze geborgd.

De brede houtsingel tussen het bestaande bedrijventerrein Kievitsmeent I en het plangebied blijft behouden. Tussen de bedrijven en de N224 blijft een groene ruimte aanwezig: dit levert een representatief beeld op, maar dit zorgt ook voor een geleidelijke overgang naar het groene buitengebied ten noorden van het plangebied. Bij de bedrijven wordt aan de voorzijde van het perceel een groene haag aangeplant als afscheiding met het openbaar gebied. Een ander doel hiervan is om geparkeerde auto's minder in het zicht te hebben.

In het zuidelijk deel van het plangebied wordt de uitbreiding van HSR gerealiseerd. Dit wordt daarmee geen openbaar gebied. Wel is er aan de zuidzijde langs het spoor richting de kade ruimte gereserveerd voor landschappelijke inpassing. Tussen HSR, de woningen langs de kade en de spoorlijn wordt opgaand groen gerealiseerd, zodat er een groene buffer tussen de bedrijfspanden en woningen ontstaat.

Voor de bedrijfskavels worden aanvullende maatregelen voorgesteld voor een groene inpassing op de kavels zelf.

Puntensysteem

Natuurinclusief bouwen is in Ede de norm. Dit volgt uit het Edese beleid voor biodiversiteit. In de notitie "Natuurinclusief ontwerpen en bouwen" heeft de gemeente Ede twintig ideeën opgenomen die kunnen worden toegepast voor het natuurinclusief ontwerpen van gebouwen en van de openbare ruimte. Door relatief simpele ingrepen toe te passen kunnen gebouwen een volwaardige plaats in een stedelijk ecosysteem innemen. Denk aan nestplaatsen voor vogels of vleermuizen,

groene daken of gevels. Natuurinclusief bouwen zorgt zo voor een gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier.

De beste waarborg voor deze hoogwaardige leefomgeving is het natuurinclusief ontwerpen al vroeg in het planproces op te nemen. In de maatregelencatalogus zijn praktische tips, waarmee punten gehaald kunnen worden. Bij grootschalige projecten (> €5 miljoen) zijn 125 punten nodig.

Het projectgebied ligt in het gebied Kievitmeent, Hanepol Schuttersveld zoals omschreven in de factsheets van de bio-morfologische eenheid van de gemeente Ede. De punten voor de verschillende thema's zijn conform deze notitie met de vermenigvuldigingsfactor berekend.

Hieronder is het voorstel opgenomen om tot dit puntenaantal te komen. Dit is ook opgenomen in de bijgevoegde kaart

Maatregel	punten factor		totaal
<u>Groene buitenruimte (x 2)</u>			
1 Aanleg haag - voorheen inritten 1)	5	2	10
2 Aanplant vogelbosje bij boerderij	15	2	30
3 Aanplant vogelbosje tussen woningen Kade en HSR	15	2	30
4 Bloemrijke boomspiegels	10	2	20
5 Insectenhotel	2	2	4
6 Insectvriendelijk maaibeheer	2	2	4
7 Lijnvormige houtstructuur	2	2	4
8 Vogel- en vleermuisvriendelijke verlichting	5	2	10
9 Zaadrijke randen	5	2	10
<u>Tuinen en Erven (x 1)</u>			
10 Mezenkast	1	1	1
11 Kerkuilenkast	2	1	2
12 Spreeuwenkast	?	1	
<u>Natte omgeving (x 2)</u>			
13 Stadsrietkraag	10	2	20
<u>Bebouwing (x 2)</u>			
14 Verplaatsen vogelschroot	2	2	4
15 Steenuilenkast	2	2	4
Totaal			153

- 1) De hagen als afscheiding van de kavels met de openbare ruimte zijn hier niet mee gerekend

Met dit puntentotaal wordt aan de norm voor natuurinclusief bouwen ruim voldaan. Op de onderstaande kaart zijn de maatregelen aangegeven, met de hier boven aangegeven kleuren. Bij punt 2 gaan we inheemse besdragende struiken aanplanten op de plek waar nu de ontsluiting van de boerderij loopt. Omdat deze ontsluiting straks vanuit het plangebied wordt gerealiseerd, kan een groot stuk van de huidige bestrating aan de zijde van de provinciale weg worden vervangen door groen.

Natuurinclusief bouwen

Overzicht maatregelen op kaart

- Groene buitenruimte

1 Aanleg haag (voorheen inritten)

2 Aanplant vogelbosje bij boerderij

3 Aanplant vogelbosje tussen woningen Kade en HSR

4 Bloemrijke boomspiegels

5 Insectenhotel

6 Insectvriendelijk maaibeheer > overal rond boerderij en groenwal links onder

7 Lijnvormige houtstructuur

8 Vogel- en vleermuisvriendelijke verlichting > Langs alle wegen

9 Zaadrijke randen
- Tuinen en erven

10 Mezenkast

11 Kerkuilenkast

12 Spreeuwenkast
- Natte omgeving

13 Stadsrietkraag
- Bebouwing

14 Verplaatsen vogelschroot

15 Steenuilenkast

Legenda

Bestaande bomen (inmeting)

Nieuw aan te planten bomen

Houtsingel

Hagen